

«Дуже цифрові резиденції». Як у Харкові та Одесі поєднують культурну спадщину з медіаартом
17.09.2020

Ганна Старкова

Наприкінці липня в Харкові та Одесі стартували «Дуже цифрові резиденції» — мистецькі практики у сфері сканування культурної спадщини, цифрової скульптури та медіаарту. Наразі учасники проєкту готуються представити результати спільної роботи.

«Люк» розповідає, про що цей проєкт та чого хочуть досягти учасники.

Місто

Ідея «Дуже цифрових резиденцій» — у взаємодії митців з різних сфер і міст для виходу на нові процеси та продукти. Резиденції одночасно проходили в Харкові та Одесі, а організовували їх Gwara Media та громадська організація Pixelated Realities відповідно.

Традиційний формат спільної тривалої роботи митців організатори переплели із новітніми технологіями. Саме тому перевагу надавали людям з фахом у сферах традиційних і сучасних мистецтв, дизайну, 3D-моделювання, медіатехнологій та подібного.

Майже 30 обраних «резидентам» — 12 у Харкові та 15 в Одесі — дали майстерні, матеріали та спільну тему — культурна спадщина для сучасного світу. При цьому харківська команда зайнялася медіаартом, одеська — цифровим виробництвом.

«В кожному місті обрано окремий інструмент взаємодії, — пояснюють організатори. — В Одесі це цифрове виробництво: 3D-сканування, друк, фрезерування, лиття епоксидними смолами. У Харкові — медіамистецтво: анімація, медіаінсталяція, проєктування на стінопис».

Організатори вважають, що форма резиденцій сприяє розвитку сучасного українського мистецтва, адже надає можливість молодим арт-діячам розвинути навички під керівництвом досвідчених майстрів. Водночас, дозволяє митцям проробити обрану тему ґрунтовніше.

Ідея «Дуже цифрових резиденцій» виявилася настільки потужною й обрахованою, що отримала високі бали від експертів Українського культурного фонду та, відповідно, фінансування. Остаточні реєстри переможців УКФ опублікував у липні 2020 року, час на реалізацію — до кінця жовтня.

Проект, передусім, спрямований на молодь і намагається бути до неї ближче. Тому одна з майстерень розташувалася у традиційному вже для українських вишів «креативному просторі» Харківського національного економічного університету (тут він носить назву FabLab).

У майстерні резиденти проводили зустрічі з кураторами та проробляли власні ідеї. До їх реалізації — наприклад, фарбування частини муралу — залучали й інших охочих, переважно студентів.

«Одне із завдань для учасників наших резиденцій було, щоб створені ними образи залучали, — розповідає один з кураторів «Резиденцій», медіаартист Роман Борозенцев.

Ми звикли бачити пам'ятник, наприклад, Шевченку, там, де він стоїть, в традиційній позі. Проте ми хотіли, щоб це було більш цікаво для молоді. Тому резиденти для створення графічного контенту використовують меми, елементи месенджерів».

Один із «продуктів» — результатів співпраці харківських резидентів — мурал на стіні FabLab. З неї проглядають два образи. Перший — нобелівського лауреата з економіки 1971 року Семена Кузнеця. Він жив і навчався в Харкові на початку 1920-х, тепер його ім'я носить університет. Другий — Ілона Маска — за визначенням Борозенцева, «уособлення науково-технічного співтовариства сьогодення».

«Ми вирішили, що це буде такий графічний діалог між минулим і майбутнім. Плануємо ще зробити доповнену реальність. Можна буде наводити мобільний телефон на портрет, щоб побачити додатковий контент», — розповідає Роман Борозенцев.

За його словами, одесити роблять 3D-сканування різних архітектурних об'єктів, скульптур, архітектурних споруд і публікують на сайті, щоб будь-хто зміг, до прикладу, надрукувати 3D-модель або використовувати у буклетах з доповненою реальністю. Харківська ж локація більше розрахована на медіаарт. Крім муралу, буде ще два «продукти».

Vera DG — художниця, що працює з доповненою та віртуальною реальністю — для проекту ХНЕУ створила скульптуру, яка буде зчитуватися за QR-кодом.

«У холі головного корпусу знаходиться "капсула часу", яку відкриють через 100 років, вона з'являється всередині скульптури, — розповідає учасниця «Резиденцій». — Також там є серце як символ того, що послання для майбутніх поколінь є дуже душевним. Сама форма скульптури —

спіралеподібна. Вона відображає теорію Семена Кузнеця про цикли в економіці, за яку він отримав Нобелівську премію».

Третій «продукт» — медіаінсталяція на стіні гуртожитку ХНЕУ.

«Екран у вигляді месенджера, як у коміксах, — пояснює Роман Борозенцев. — Він буде просто білим, і на нього проєктуватимуться роздуми про культурну спадщину України. Серед іншого — відомі українські, а також харківські особистості: Ландау, Скворода тощо».

Як побачити результати?

Презентація результатів «Дуже цифрової резиденції» проходитиме у п'ятницю, 18 вересня, з 17:00 до 19:30 на майданчику поруч із FabLab. Куратори та учасники розкажуть та покажуть, як і чим займалися майже два місяці.

На заході можна буде співвіднести своє ставлення до культурної спадщини із тлумаченням резидентів і розпитати їх, чому воно саме таке.

Завершиться подія показом третього «продукту» резиденції — медіаінсталяцією. Вхід вільний.

Ганна Старкова, фото — Ярослав Устич

Матеріал допомагали збирати студентки ХНЕУ Валерія Гриценко, Анна Задорожна, Ксенія Некрасова, Софія Сіроштан, Вікторія Яцун.